

טיוטת חוק תכנון משק החלב (תיקון מס' 4), התשפ"א – 2021 – הסמכת

ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס :

1. לאשר עקרונית את טיוטת חוק תכנון משק החלב (תיקון מס' 4), התשפ"א – 2020 המצ"ב.
2. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
3. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
4. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

סעיף 13(א) לחוק תכנון משק החלב, התשע"א - 2011 (להלן - החוק) קובע כי חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996 (להלן - חוק הפיקוח), יחול על חלב בקר במכסה, על חומרי גלם חלביים ועל שירותי ייבוש וחיבוץ, בשינויים הקבועים בסעיף האמור.

כך, לפי סעיף 13(א)(1) לחוק, על אף האמור בסעיף 9 לחוק הפיקוח, על שר האוצר ושר החקלאות ופיתוח הכפר (להלן - השרים) לקבוע, בצו לפי פרק ה' לחוק הפיקוח, ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, עקרונות שלפיהם ייקבעו המחירים המזעריים שעל מחלבה לשלם ליצרן בעבור חלב בקר במכסה (להלן - מחיר המטרה). בהתאם לעקרונות אלו, לפי הוראות סעיף 13(ב)(1) לחוק, על השרים לקבוע בצו לפי פרק ה' לחוק הפיקוח, את גובה המחיר המזערי האמור.

בסעיף 44(א) לחוק נקבעה הוראת מעבר שלפיה עד תום שמונה שנים מיום תחילתו של החוק, היינו, עד ז' בתשרי התש"ף (6 באוקטובר 2019), מחיר המטרה לא ייקבע ולא יעודכן בהתאם למנגנון הקבוע בסעיף 13 לחוק - היינו, לפי חוק הפיקוח - אלא בהתאם למנגנון אחר שקבעו השרים בתקנות תכנון משק החלב (מנגנון לעדכון מחירים מזעריים), התשע"ב-2012 (להלן - הוראת המעבר). המועד האמור נדחה לפי חוק תכנון משק החלב (תיקון מס' 3), התש"ף - 2020, עד ליום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020).

נוכח התפזרות הכנסת ה-23 ביום ח' טבת תשפ"א (23 דצמבר, 2020) בשל אי קבלת חוק תקציב, הוארך תוקפן של הוראת המעבר והתקנות מכוח סעיף 44(ב) לחוק מכוח סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת, עד כ"ו בתמוז התשפ"א (6 ביולי 2021).

מטרתו של החוק המוצע, לקבוע כי תוקפה של הוראת המעבר יוארך בשלוש שנים נוספות, עד ליום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023), תוך מתן אפשרות לשרי החקלאות ופיתוח הכפר והאוצר להאריך את התקופה בפרק זמן נוסף, עד י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025).

כן מוצע לקבוע כי בתקופה שעד ליום 31 דצמבר 2025, יהיו השרים רשאים לקבוע בתקנות הוראות השונות מנוהל ההתחשבות האמור בסעיף 44(ב)(1) לחוק, באופן שיאפשר חישוב עלויות של ייצור חלב לפי עלויות הייצור השנתיות ברפתות של יצרנים שמכסתם היא בגובה 700 אלף ליטר או יותר. תיקון זה יאפשר הוזלה של מחיר המטרה ויתרום להורדת יוקר המחיה.

ההוראות המוצעות מבוססות על סיכום מקצועי בין משרד החקלאות ופיתוח הכפר ומשרד האוצר, אשר גובש בחודש ינואר 2021, תוך הדברות עם מועצת החלב ונציגי יצרני החלב והמחלבות (להלן – הסיכום המקצועי).

בשל פער הזמנים בין המועד בו גובש הסיכום המקצועי בין משרדי החקלאות והאוצר (ינואר 2021) ועד למועד בו התאפשר קידומה של הצעת החוק בהתאם לסיכום זה (יוני 2021, עם הקמת הממשלה ה-36), יש צורך לבצע הפחתה נוספת במחיר המטרה הרבעוני, אשר תבטא את הפחתת המחיר שהייתה אמורה להתרחש מתחילת שנת 2021, אילו תיקוני החקיקה היו מקודמים בסמוך לגיבוש הסיכום המקצועי.

לפי המוצע, אם תיקון התקנות מכוח החוק המוצע יתבצע עד ליום 30 בספטמבר 2021 (עד תום הרבעון השלישי של שנת 2021), תעמוד ההפחתה מחישוב המחיר הרבעוני על סך 2.8 אגורות, והיא תבוצע ברבעונים השלישי הרביעי של שנת 2021.

על מנת לזרז את הליך החקיקה, בשל הדחיפות המתחייבת מפקיעת תוקפן של תקנות תכנון משק החלב **בתוך כשבועיים ימים**, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת החוק בממשלה, ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת, וזאת על דעת הממשלה. עוד מוצע לבקש מוועדת הכנסת לעשות שימוש בסמכויותיה לפי סעיפים 81(ג) ו-88(ב) לתקנון הכנסת - לקצר את תקופת ההנחה על שולחן הכנסת ולהקדים את הדיון בהצעת החוק בקריאה ראשונה וכן להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה/ תקציב

ההצעה מוגשת בתאום עם משרד האוצר. טיוטת החוק אינה מצריכה תקצוב מתקציב המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר תומך בהצעה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעתה של היועצת המשפטית למשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

סיווגים

07חקיקה ממשלתית

02חברה וכלכלה

מוגש על ידי שר החקלאות ופיתוח הכפר

י"ג תמוז, תשפ"א
23 יוני, 2021